

Înteruperea pomenirii pentru erezie preîntâmpină schisma și dezbinarea în Biserică

Evenimentele din Ucraina, în legătură cu acordarea Autocefaliei de către Patriarhul Bartolomeu facțiunii schismatice a lui Filaret, a cutremurat toată lumea ortodoxă. Cutremurul și replicile acestuia s-au resimțit și se resimt cu intensitate și pe plan mioritic. Astfel, înfricoșați de puterea de distrugere a unor eventuale decizii iresponsabile, ajungem să ne întrebăm ce soluții sunt pentru pliroama BOR în cazul în care, prin recunoașterea Tomosului de Autocefalie de către Patriarhul Daniel și Sinodul BOR, va exista riscul ducerii în schismă a tuturor reprezentanților ei? Apoi, se poate aplica principiul îngrădirii conform Canonului 15 al Sinodului I II Constantinopol (861) pentru a se evita „îmbolnăvirea” de schismă sau acest Canon se aplică doar în caz de erezie, atunci când episcopul devine propovăduitor cu capul descoperit al unei erezii?

În partea a doua a Canonului 15, cea care ne interesează pentru înțelegerea problemei noastre, găsim precizarea: „cei ce se despart pe sine de comuniunea cea cu întâiul stătător al lor pentru oarecare erezie osândită de Sfintele Sinoade, sau de Părinți, firește de comuniunea cu acela, care propovăduiește erezia în public, și cu capul descoperit o învață în Biserică, unii ca aceștia nu numai că nu se vor supune certării canonicești, desfăcându-se pe sineși de comuniunea cu cel ce se numește episcop chiar înainte de cercetarea sinodicească, ci se vor învrednici de cinstea cuvenită celor ortodocși. Căci ei nu au osândit pe episcopi, ci pe pseudo-episcopi și pe pseudo-învățători, și nu au rupt cu schismă unitatea Bisericii, ci s-au silit să izbăvească Biserica de schismă și dezbinări” (Arhid. Prof. Ioan Floca - *Canoanele Bisericii Ortodoxe*).

Textul părții a doua a Canonului ne spune că „despărțirea de comuniunea cu întâiul stătător” se face pentru „oarecare erezie” propovăduită în public nu pentru schismă. Schisma, ca și dezbinarea, sunt consecințe ale ereziei. Dacă mergem la hotărârile pseudo-sinodului de la Creta, din iunie 2016, putem vorbi de legiferarea sinodală a unei panerezii propusă spre receptare tuturor Bisericilor Ortodoxe Locale. Patriarhia Română a luat „act cu apreciere” în legătură cu aceste hotărâri pe 29 octombrie 2016, apoi, în decembrie, a afirmat că BOR

practică un „ecumenism lucid”, ca în cele din urmă să editeze și să distribuie („cu capul descoperit”) prin toate mănăstirile și parohiile din țară „Broșura Patriarhiei” despre „Sfântul și Marele Sinod” din Creta. Așadar, pentru a „izbăvi Biserica de schismă”, „dreptul și datoria” (Arhid. Ioan Floca) clericului este de a întrerupe pomenirea. Lipsa acestei atitudini duce la „schismă și dezbinări”.

Revenind la problema noastră, înțelegem că pentru a evita schisma în BOR este nevoie de aplicarea corectă a Canonului 15 pentru ca ierarhii, deveniți propovăduitori ai ereziei, să nu fie antrenați de puterea de dezbinare care amenință hotarele Patriarhiei. Dacă s-ar fi întrerupt pomenirea la timp, s-ar fi condamnat hotărârile eretice, s-ar fi militat pentru ieșirea BOR din CMB și s-ar fi evitat schisma care ne amenință prin refuzul categoric a Tomosului și a uneltirilor patriarhului Bartolomeu.

Prin urmare, singura soluție pentru evitarea schismei la nivelul Bisericii Ortodoxe Române este aplicarea Canonului 15 I II Constantinopol și îngrădirea de erezia care a slăbit puterea de reacție a ierarhiei și a întregii plirome.

Preot Claudiu Buză

19 octombrie 2018